

Do každé domácnosti zdarma Ročník XXV. 2015

ŽIVOT MEZI KOŇMI

Jana Motzková mě vítá u vrat svého domu ve Dvorské ulici. Jakmile vejdu na dvůr, vyřítí se na mě tři psi, dva štěkají a pobíhají kolem, jeden se o mne opírá a říká si o pohlázení. Na zápraží sedí vedle sebe naskládané tři kočky a zvědavě si mě prohlíží. A z hospodářského stavení, které lemuje dvůr, čouhají hlavy čtyř koní. Já si pomalu začínám uvědomovat, že Jana Motzková vede opravdu zajímavý a netradiční život...

První otázka se nabízí sama – co vy a zvířata?

Miluju je. Určitě jste se se mnou přišel dnes bavit o koních, ale já mám ráda opravdu zvířata téměř všeho druhu. Třeba tuhle (ukazuje na chundelatou fenku, podobající se čivavě) jsem přebírala na parkovišti obchodního domu za pytel granulí, myslím,

že byla dlouhou dobu zavřená v kleci na nějaké rozmnožovací farmě. Ráda se o zvířata starám, mám ráda jejich upřímnost a schopnost předat vám energii, když ji potřebujete...

A jak jste se dostala ke koním?

Už jako mladá holka, když jsem byla na základní škole, jsem měla období, kdy jsem jezdila ke koním,

starala se o ně a učila se jezdit. Nedovedu přesně říct, co mě k tomu vedlo. Taky to po pár měsících přestalo, a pak jsem se dlouhá léta ke koním ani nepřiblížila. Vtipné na tom ale je, že poprvé jsem, ještě jako holka z města, jezdila ke koním právě do Skrbeně...

Kdy přišel ten zlom, od kterého se staráte o koně prakticky až doted?

Zhruba kolem osmnácti let jsem se ještě s kamarádkou seznámila ve městě s chlapíkem, který měl koně, pozval nás, abychom se na ně podívaly. Při prohlídce z něj vypadlo, že také jednoho koně prodává. No a já mladá, hloupá, nezkušená, jsem toho koně koupila. Byl to bývalý dostihový

kůň, jmenuje se Ornitin. V současné době ho tedy nemám doma, ale stojí nedaleko, v Horce. Každopádně to byl můj první kůň, a já se s ním naučila všechno, co s koňmi umím. V kombinaci s drsným tréninkem, který jsem jako mladá dostávala od trenéra, jsem opravdu nabrala spoustu zkušeností, z kterých čerpám ještě dnes.

Kdy přišli další koně?

Dlouhá léta jsem měla jen Ornitina. V té době jsem pracovala ve městě jako švadlena, dílnu jsem měla na Dolním náměstí nad současnou Hanáckou restaurací. Doslechla jsem se, že pivovar hledá někoho, kdo by po centru Olomouce rozvážel pivo na povozu s koňmi. Vrtalo mi to hlavou, a protože jsem měla zkušenosti s koňmi, zkusila jsem štěstí a šla do toho.

Co následovalo?

No, potřebovala jsem si co nejdříve pořídit chladnokrevné koně. Navíc starší, aby byli klidní, přece jen vyjet do rušného města s koňským povozem není jen tak. Ale zdravého, staršího chladnokrevného koně, ještě v páru, je celkem problém. Dlouho jsem hledala, přes půl roku. A pak najednou jsem se svým bývalým přítelem narazila na jednoho chlápka z Přestavlků, který starší chladnokrevňáky měl. Měl tam také kobyly Babču a Lucku. Slovo tedy dalo slovo a my jsme obě dvě koupili. Koupili jsme postroj, sehnali povoz, taky od toho chlápka, co nám prodal oba koně, a začali jsme jezdit po Olomouci s pivem.

Jak jste s tím začali?

No, vzhledem k tomu, že já jsem do té doby neměla žádné zkušenosti s koňskými povozy a chladnokrevnými koni, byla to celkem divočina. Musela jsem si i najmout člověka, který s povozem uměl jezdit, přece jenom, člověk s tím měl jezdit ve městě mezi auty a lidmi, což není žádná sranda. Postupně jsem se ale začala všechno učit, ale nějakou dobu to trvalo. Řekla bych, že tak za rok jsem byla ale schopná uřídit povoz sama. Do toho jsme museli pořídit ještě třetí kobyly,

na prostrídávání, protože Babča byla březí.

Jak vypadala dennodenní rozvážka piva na povozu?

No, ráno jsme jeli do pivovaru, kde jsme naložili malé auto sudy s pivem, převezli jsme je ke stáji na Lazcích, kde jsme zase všechno zboží složili, opět jsme pak sudy naložili na povoz a vyrazili jsme do centra města – Horní a Dolní náměstí, Masarykova třída, kolem hlavního nádraží a podobně. Denně jsme rozvezli takových pětadvacet sudů. Každý den to bylo 1500 až 1700 kilogramů. A to jsem to dělala sedm let.

Kdy jste si řekla dost?

Čtyři roky to už nedělám. Přece jen, už jsem začínala cítit, že tělo dostává zabrat, taky moje kobyly už přece jen stárly a nechtěla jsem je přespříliš zatěžovat.

Co jste dělala po tom, co jste přestala s povozem jezdit?

Chvilí jsem dělala ve stájích a dál se starala o koně. Poté jsem také chvilku dělala ve stájích Malíček v Doloplazích. Zkušenost to byla neocenitelná, přece jen jsou ale Doloplazy už trochu z ruky a při příjmech stájníka to bylo velmi nákladné. Vydržela jsem to dva roky. A to jsem se zařekla, že už tedy ve stájích bylo práce dost. V současné době mám tři zaměstnání, denně uklízím, jezdím s obědy, a když je sezóna, tedy od května do září, tak od šesti hodin večer dělám v kuchyni v horecké vinárně.

...a do toho se staráte o celé hospodářství?

No jasně! Já vlastně z rozvážky obědů přijedu chvilku po poledni domů a mám celé odpoledne na koně a na to mé malé hospodářství. Navíc mi s nimi pomáhají i holky, co sem chodí a starají se o koně také. Mají radost, že se dostanou ke koním tak blízko a opravdu to dělají s láskou.

Ještě pro pořádek, jak se tedy vaše čtyři koně jmenují?

Takže, mám tu nájemnou kobyly Sindy, pak mám Babču, ta má třicet let,

její dcera Beruška, ta má jedenáct. Pak je tu dcera Berušky a vnučka Babči jménem Nessi, té je sedm let. My jsme taková koňská rodinka. A že se holky pro mě těch sudů s pivem natahaly, teď jim to zase oplácím tím, že se o ně hezky starám. (směje se) No, a sem tam o víkendu v sezóně zajedeme na nějakou tu akci, kde vozíme děti na poutích a různých slavnostech, takže se podívají ze Skrbeně ještě do světa.

Plánujete do budoucna ještě rozšířit vaši koňskou rodinu?

Popravdě řečeno, už ne. Přece jen, koně mají zhruba tolik let, aby mi vydrželi do mého důchodu, a vím sama, že potom už bych se o koně starala jen těžko. Už jsem ale rozběhla zakládání jezdeckého klubu, abych to ježdění po těch akcích celé nějak oficiálně zaštitila. Jmenuje se to JK Baba po mé Babče, na její počest.

*rozhovor připravil
Ing. Jakub Wittka*

Z OBECNÍHO ÚŘADU

SVOZ BLOODPADU

Upozorňujeme občany, že poslední svoz „bio nádob“ v letošním roce bude 24. listopadu.

ZMĚNY V MHD

Změny při cestování městskou hromadnou dopravou v Olomouci čekají od 1. prosince 2015 některé skupiny cestujících. Rada města schválila níže uvedené úpravy tarifu zóny 71 Olomouc.

Zavedení tzv. Kapka Pasu v ceně 300 korun za rok pro držitele zlaté Janšského plakety, tedy pro všechny bez omezení. Tato částka odpovídá dnešní

úhradě dárců. Dnes si dárci s trvalým bydlištěm v Olomouci (a také ve Skrbeni) zakupuje čtvrtletní občanskou jízdenku ve výši 900 korun a přijímá kompenzaci od statutárního města Olomouce (od obce Skrbeň) prostřednictvím DPMO ve výši 825 korun, hradí tedy 75 korun za čtvrtletí, což je 300 korun za rok.

Výrazným snížením ceny ročního Senior Pasu z dnešních 300 Kč za rok, v tarifu zóny 71 pro všechny osoby bez omezení, na částku 20 korun za rok.

Změnami se rozšiřuje spektrum služeb a výhod i pro mimo olomoucké cestující, kteří využívají městskou hromadnou dopravu v Olomouci. Změny se žádným způsobem nedotknou již vydaných cestovních dokladů, takže nikomu nezpůsobí žádné komplikace při vyřizování.

MYSLIVECKÝ ROK

Úlomek je jakýmsi atributem myslivosti a prolíná se do mnohého mysliveckého počínání, lovem počínaje a mysliveckými obřady a slavnostmi konče. Jak už sám název napovídá, vždy se ulamuje, nikdy se neřeže nebo nestříhá. Úlomky se používají jednovýhonkové, třívýhonkové a pětivýhonkové. To platí pro jehličnaté, ale lze užívat i úlomky listnaté, ale nikoliv z cizokrajných dřevin. Listnaté se užívají v případě, když úlomku je nejbližší strom listnatý, ale ve všech ostatních případech je vhodnější úlomek z jehličnanů. V praxi se užívají následující druhy úlomků:

Stavovský úlomek – třívýhonkový, dává se na levou stranu klobouku při mysliveckých slavnostech, kynologických akcích, střeleckých soutěžích a mysliveckých ceremoniálech. Ale i při mysliveckých pohřbech (v tomto případě rubem navrch). Možno jej předat i na závěr přijímání nového myslivce jako symbol přijetí do stavu mysliveckého.

Poslední hryz, poslední zob – opět třívýhonkový, dává se do svíráku ulovené spárkaté zvěři, do klovců a zobáků velké pernaté lícem nahoru, ulomenou částí dovnitř. Chybou je dávat poslední hryz liškám a šelmám vůbec.

Vlastnický úlomek – pětivýhonkový a pokládáme jej na komoru zvěře položené na pravý bok na znamení řádného mysliveckého ulovení. U samčí zvěře směřuje ulomená část směrem k paroží (toulcům, růžkům), u samičí zvěře vrcholová část směřuje k hlavě. Častou chybou je pokládání nad břicho, pod hřbet, nerespektování pohlaví a také prořezávání kůže, aby úlomek nespádl.

Za úspěšný lov (lovecký úlomek) – třívýhonkový ve velikosti dlaně. Po lehkém smočení v barvě se dává na pravou stranu klobouku. Je-li lovec sám, udělá to takto, má-li doprovod, počká, až k předání dojde od něho. Předává se levou rukou položený na klobouku, nebo na rukojeti tesáku ulomenou částí ke střelci. Úlomek se dává za veškerou

spárkatou, za velké šelmy, u nás v současnosti za lišku a jezevce, z pernaté nyní jen za divokého krocana a bažanta královského. Nosí se jen do konce dne lovu.

Chce-li lovec působivě poděkovat průvodci za jeho zásluhy, přivábení, či jinému za úspěšný dosled barvářem, pak po obdržení úlomku ulomí jednu boční snítku a předá průvodci, či majiteli psa.

Odepřít předání úlomku má průvodce tomu lovcovi, který lovil nesprávně, nepatřičné pohlaví, chovný kus, nesprávnou zbraní nebo střelou.

Jednovýhonkový úlomek – se po vyvržení zvěře vsune do vstřelové či výstřelkové rány na levém boku (má v létě praktický význam – zabrání kladení vajíček mouchami).

Ozdobné úlomky – zdobí se jimi prostřené stoly při plesech, posledních lečích, hostinách a různých slavnostních příležitostech. Při mysliveckých hostinách se mohou malé úlomky položit na ubrusky a hosté si je vetknou jako ozdobu do knoflíkové dírky klopky kabátu na levou stranu.

Je zřejmé, že tradice úlomků je velmi bohatá, obsáhlá a náročná na dokonalou znalost a správné užívání. Absolutní znalost bez výhrad se očekává od každého mysliveckého hospodáře a také jeho dohled na mladé, nové a neznalé myslivce. Na symboliku úlomku se nemá zapomínat a při všech mysliveckých akcích se jí má vhodně využívat.

Záločky

Zaměňování názvu záloček za úlomek je považováno za jeden z nejzávažnějších prohřešků. Záločky na rozdíl od úlomků slouží k vzájemnému dorozumívání mezi myslivci. Lovci se jejich pomocí dorozumívali od dávných dob. Již za středověku a i později bylo užívání záloček včleněno do loveckých ceremoniálů. Dnes se používají již méně. V praxi stále užitečný je zejména nástřelový záloček, ale i stanovištní, případně stopový. Záločky různé velikosti porizujeme uříznutím, ulomením, zalomením, či nalomením a značíme jimi určitá místa. Všechny záločky se po použití musí vždy odstranit. I přes možné používání vysílaček či mobilních telefonů v dnešní době má používání záloček stále svůj praktický význam a je poměrně jednoduché.

V příštím díle mého mysliveckého seriálu se budeme zabývat zvyky při společných lovech.

*Ing. Vladimír Vrbka
myslivecký hospodář*

VYDAŘENÁ SEZONA MLADÝCH HASIČŮ

V letošním roce se mladí hasiči opět zapojili do ligy v požárním sportu okresu Olomouc a do hry Plamen. Po loňské sezoně, kdy překvapili svými výsledky, jsme všichni věřili v ještě lepší umístění. Hned po novém roce jsme děti začali připravovat na jarní kolo hry Plamen. Po podzimním

kole branného závodu dosáhli na 14. místo. Letos v jarním kole jsme chtěli výsledek ještě vylepšit a pilně jsme trénovali. Během zimního období jsme se scházeli jednou týdně vždy v pátek na obecním sále, když se venku oteplilo, připravovali jsme se před zbrojnicí.

Po přípravě na hru Plamen jsme procvičovali požární útok na okresní ligu. Nejdříve na „sucho“ před zbrojnicí, v dubnu jsme už díky pěknému počasí mohli chodit trénovat na hřiště, kde už se cvičilo na „ostro“ s vodou. V tomto období jsme zintenzivnili tréninky na dva týdně (úterý a pátek).

Začátkem května se už děti dočkaly a jely na první závod ligy do Loučan. Letošní liga, která se skládá ze 7 soutěží, začala se změnou v pravidlech a děti tak měly na každé soutěži pouze jeden pokus na požární útok oproti loňské sezoně, kdy byly pokusy dva.

Týden po soutěži v Loučanech pokračovala liga v Drahlově. Na této soutěži se nám všem splnil jeden velký sen. Naše družstvo mladých hasičů skončilo na úžasném 1. místě a 8. místě z 33 družstev a to s časem 15,76 vteřin a 19,11 vteřin. Čas 15,76 znamenal historický úspěch pro náš sbor. Na tento výsledek už se nám bohužel podařilo navázat pouze na soutěži v Hlubočkách, kde mladí hasiči skončili na 3. místě. Ještě po soutěži v Drahlově se konaly závody jarní části hry Plamen v Olomouci na atletickém stadionu Lokomotiva. Bohužel před těmito závody onemocněla většina našeho družstva a závodů jsme se nezúčastnili.

30. května se naši mladí hasiči zúčastnili pohárové soutěže v Nákle, kde obsadili 1. a 2. místo a opět okusili chuť vítězství.

V celkovém součtu okresní ligy družstvo skrbeňských mladých hasičů obsadilo konečné 8. místo. Tímto výsledkem se nám podařilo splnit náš cíl, kterým bylo vylepšení loňského 17. místa.

Tímto ale ještě jejich snažení neskončilo, protože hned po skončení ligy se museli začít připravovat na branný závod, který se konal 10. října v Tršticích. Tento závod se počítá již do dalšího ročníku hry Plamen. Protože příští rok už některé děti nebudou moct závodit za mladší žáky, ale za starší, přihlásili jsme do soutěže jednu hlídku v kategorii mladší a jednu v kategorii starší. V mladších naše družstvo obsadilo 26. místo z 39 družstev a v kategorii starší naše družstvo skončilo na 27. místě z 41 družstev.

17. října se Jana Koleňáková, Martin Bodlák, Petr Janda a Vratislav Obšel zúčastnili školení pro vedoucí mládeže v Třemešku, protože jim končila platnost zkoušek. Po úspěšném absolvování testů se mohou všichni zúčastnění další dva roky věnovat výchově dětem v našem sboru.

Členové kolektivu mladých hasičů: Josef Mikulka, Jan Mikulka, Eliška Peikerová, Lucie Jurečková, Kamila Jurečková, Michaela Jurečková, Vojtěch Utíkal, Eliška Obšelová, Štěpán Obšel, Radek Zbořil, Adéla Táborská, Jan Protivánek, Hana Protivánková.

*Martin Bodlák,
vedoucí kolektivu mladých hasičů*

oblečení od paní Květy Šrámkové, ručně šité sovičky od paní Protivánkové a jiné krásné věcičky... Pro děti bude připravená dílnička. Bude i něco na zahřátí. Přijďte si nebo svým blízkým udělat radost, pobavit se a zpříjemnit si předvánoční čas. Těšíme se na vaši návštěvu!

PODĚKOVÁNÍ

Pořadatelé besedy o činnosti misie ICPE na Filipínách, která se konala v obecní knihovně, děkují za dobrovolné vstupné, které bude použito na podporu misijní činnosti.

Vybráno bylo 2.270 Kč. Srdečně díky všem.

*Marie Nerušilová,
Mgr. Jitka Svozilová*

KLAVÍR A VIOLONCELLO

Kruh přátel hudby zve na koncert pro klavír a violoncello, na kterém vystoupí Jitka Čechová a Jan Páleníček.

Koncert se koná v Domě služeb v sobotu 7. listopadu v 18 hodin.

ROZSVÍCENÍ VÁNOČNÍHO STROMU

Začátek letošního adventu připadá na neděli 29. listopadu. I tentokrát ho ve Skrbeni zahájíme slavnostním rozsvícením obecního vánočního stromu v zahradě mateřské školy.

Program celého adventu bude bohatý, a proto sledujte plakáty a obecní webové stránky.

Vydává obec Skrbeň
se sídlem Na Návisi 2, Skrbeň,
IČO 00635693,
ev. číslo - MK ČR E 10057
e-mail: obec@skrben.cz
www.skrben.cz
Skrbeň, listopad 2015

PŘEDVÁNOČNÍ MINIJARMARK

Skrbeňské maminky a Skrbeňáček pořádají 1. ročník Předvánočního minijarmarku, který bude 14. listopadu

od 10 do 16 hod. v Obecním sále. Připraveno pro vás bude různé zboží, jako například perníčky, perníkové chaloupky, sypané čaje, koření, něco z ruční mýdlárny, zdravé láhve, květinová výzdoba, ozdoby od paní Donlethalové, čepičky od paní Kvapilové,